

2020 – 8/9

HOLLANDS Maandblad

Renske van den Broek

Geert Corstens

Rosan Hollak

Alexander Rinnooy Kan

Mohana van den Kroonenberg

Renske Marike van Dijk

Lori Stam

Jetty Pouwels

Philip Huff

Ben Doorman

de Woudsma

er Mikkers

HOLLANDS Maandblad

INHOUD NO. 8 / 9 – 2020

tweenezestigste jaargang • nummer 873/874

augustus/september 2020

Opgericht in 1959 door K.L. Poll.

www.hollandsmaandblad.nl

Renske van den Broek – Deze maand

Geert Corstens – Mussolini de daadkrachtige kameleon

Kitty Pouwels – Wat ons nog rest

Renske Marike van Dijk – Gedichten

Jori Stam – Bij de ouders van Emma en Sverre

Philip Huff – Gedicht

Rosan Hollak – Gehaktbal

Maarten Doorman – Gedichten

Alexander Rinnooy Kan – Staatsbezoeken

Co Woudsma – Gedichten

Mohana van den Kroonenberg – Roofdier

Jasper Mikkers – Gedichten

Tekeningen Nina Roos

Auteurs in dit nummer

Colofon

Deze maand

Renske van den Broek

Een seriemoordenaar keert altijd terug naar de plaats delict. Tenminste in verhalen. Het treft dat *Hollands Maandblad* een toevluchtsoord is voor verhalen, wat mij als schrijver de macht geeft om die theorie binnen de grenzen van dit redactioneel tot feit te bombarderen.

Immer zoekende naar het gevoel dat hem of haar dreef op het moment dat de trekker werd overgehaald of het mes langs die keel werd getrokken, komt de seriemoordenaar terug naar de plek van het misdrijf. Toegegeven, beide moordmethodes vallen in de categorie huis- tuin- en keukenmoorden, maar zo'n eerste keer is natuurlijk oefenen, warmdraaien voor het grotere werk. De kunststukjes waarbij slachtoffers in vleessnijmachines eindigen om door nietsvermoedende lokale slaggers te worden verkocht als onsjes cornedbeef komen met de jaren. Een bezoek aan de locus delicti inspireert niet alleen voor het volgende meesterwerk – we hebben het immers over de *seriemoordenaar* –, het geeft tevens gelegenheid om de kinderziektes uit de modus operandi te snoeien.

Overigens, de plaats delict van de eerst gepleegde moord is veruit favoriet. Niet verwonderlijk. Wie herinnert zich nog haar achtste tongzoen? Die zesendertigste keer seks, op zomaar een dinsdagavond? Alleen de eerste keren maken zo'n onuitwisbare indruk dat ze twintig jaar later nog steeds tot stof voor verhalen dienen.

De plaats delict in dit redactioneel is Terschelling, het seriemoordenaarschap een niet al te sluitende metafoor voor het kunstenaarschap – dat had u allang begrepen. Immers, als lezer van dit blad weet u donders goed dat kunstenaars de feiten naar hun hand zetten teneinde daaruit een geheel eigen universum te kneden. Rechtlullen wat krom is, daar hebben ze hun beroep van gemaakt. In dat opzicht verschillen moordenaars en kunstenaars niet veel van elkaar.

Terschelling dus, in de duinen bij paal 18. Vers van de toneelacademie speel ik de rol van Lobke in de Oerolvoorstelling *Sil* van Convoi Exceptionnel. Met tot dor stro geblondeerd piekhaar en een tanig gebruind lijf ploeg ik zes weken lang op mijn kaplaarzen door het zand om het verhaal van Sil de strandjutter te spelen. Daar op die duintop, met mijn kop in de zon, gezandstraald door windkracht zes, weet ik zeker dat in mij een seriemoordenaar schuilt en dat de rest van mijn leven in het teken staat van verhalen vertellen.

Veroordeeld tot levenslang keer ik steeds terug naar mijn favoriete eiland, niet alleen om theater te maken of te schrijven: ook mijn eigen verhaal heeft zich hier in de loop der jaren ontvouwd. Schreeuwende ruzie met een wanhopige ex in spe, een verkeerd geïnterpreteerd huwelijksaanzoek met een ring in een glas supermarktchampagne en pijnlijke confrontaties met de pubersliert die niet meer *met* maar ook nog niet *zonder* ons kan. Zodra ik voet op Terschelling zet, treedt een pavlovreactie op. Oude moorden worden herbeleefd, nieuwe worden beraamd.

Terschelling, zomer 2020. Op het terras van Kaap Hoorn bestel ik nog een juttersbitter. Ik klap mijn laptop open om een redactioneel voor *Hollands Maandblad* te schrijven en deze dierbare plaats delict opnieuw van een verhaal te voorzien.

lees het nieuwe nummer

Weerzi(e)n

Renske Marike van Dijk

op een ochtend heb ik de zon aan een lijntje gedaan
(ik verlang ernaar cadeaus te geven die passend zijn)
maar ik had niet genoeg touw
om ook haar verplaatsing vast te houden

wél kwam ik in een sloot terecht
waarin een man lag met zwarte haren
hij streelde me tot het moment waarop hij vond
dat hij te veel verantwoordelijkheid kreeg

wél kwam ik in een bloemenperk terecht
waar geen bij meer te vinden was
en de vrouwen, ontsproten uit Chaos met de beste bedoelingen
maar slingeren

wél kwam ik op een plein terecht
waar graafmachines stenen uitgroeven voor nóg sneller internet
de donkere aarde leek op de schone zachte huid onder een blaar
oude kinderkoppen zouden haar snel weer bedekken

wél kwam ik in een cirkel terecht
waarin ik van links naar rechts schoot
en me altijd op dezelfde afbuigende lijn
naar hetzelfde punt zou brengen

ik hoopte je hier tegen te komen
maar je was duidelijk thuisgebleven
schuilend voor elke mogelijkheid van weerkaatsing
ik keerde daarom maar weer om naar ons huis

je afwezigheid zou alles onder mijzelf smeren
en ik wil dat voorkomen, ook al betekent dat een half leven
de zon en ik, wij schijnen niet makkelijk tussen vier muren
maar buiten staan we ook maar een half etmaal aan je hemel

Alleen

Stilte

Laat deze stilte geen confrontatie met mezelf zijn

Stilte

Laat een onbeantwoorde vraag me niet het gevoel geven dat ik het zelf moet doen

Stilte

Ik loop door de regen in Hurdegaryp.
Het ruikt naar vloeibare bak- en braadboter in een pan op een elektrische plaat.
Toen mijn pake hier een huis bouwde, waren er alleen nog landerijen.

Een meisje op een bankje, haar tongpiercing is eruit.
Ze had er een kleine buis in gedraaid met een oud balletje.
Ze Facetimet 'm er met behulp van een vriendin weer in.

Een auto staat te wachten.
Maar niemand hoeft naar sport.

Stilte

Vóór mij was iedereen alles – na mij waarschijnlijk ook

Stilte

Geef me nooit het idee dat ik het einde niet zal halen zonder vriendenclub

Stilte

Dat ik te veel of te weinig nadenk om te slagen

Niet geschikt voor frituurbranden

niet geschikt voor mensen met vierhonderd jaar determinisme in
hun chromosomen

niet geschikt voor mensen die evenveel luisterend oor willen als ze
zelf bieden

niet geschikt voor dochters die hun vader een affaire laten hebben
niet geschikt voor mensen die kaas maken en daar niet zelf van
durven eten

niet geschikt voor bikini's met driehoekjes waar je borsten almaar
uit vallen

en dat dat waarschijnlijk de bedoeling is
niet geschikt om op je kippen te passen
niet geschikt voor het moederschap in een nieuwbouwwijk
of het moederschap in het algemeen
of een woonwijk in het algemeen

niet geschikt als eerste pannenkoek
niet geschikt voor het steeds veranderende reglement van een open
relatie

niet geschikt voor halfnaakt in een autoblad
niet geschikt voor een potje denken
niet geschikt voor mijn dood

vooral je hoofd verstoppen
vooral je voeten zachtjes neerzetten
vooral buigen voor iedereen die in een realiteit leeft waarin jij nooit
hebt geloofd

want ja, als je te eten wil
want ja, als je ook weleens in een achtbaan wil

#Lazy Sunday in bed

Deze week zag ik vijf mensen met een IKEA-family-tas
(die ik ook kocht voor vijfenzeventig cent bij de kringloop, voor
mijn eigen familiegevoel)

En hoorde: 'Ik kan mijn oren niet geloven'

Ook had ik sjans met drie mannen tegelijk
omdat ik overdreven grote oorbellen droeg
en de wereld voorzag van een geloofwaardige glimlach
met ontblote tanden, want: bloot is bloot

Ik heb geleerd de dingen groen te zien
waar jij steeds bent opgestegen
binnen in de ring gebleven bent

En je bent nog altijd niet opgeschoten met je levenswerk
waaraan je je krampachtig vasthoudt
Is het omdat je vader een pak droeg?

Je staat daar maar naar de nieuwe keuken van de overburen te staren
ook al ben ik naakt en heb ik me op ons enorme bed gehesen
Er is genoeg ruimte voor ons én eeuwig baren

Het moeilijkste aan volwassen zijn blijft toch jezelf warmhouden

En vorm krijgen

Er zijn mensen die op valeriaan leven

lees het nieuwe nummer

Op het middelpunt van de wandeling

Philip Huff

*'All the tired horses in the sun /
How am I supposed to get any riding done?'*
– Bob Dylan

I.

Op het middelpunt van de wandeling,
op het midden van de dag, omgeven
door leeuwenhuidgele bergweiden,
voor je, dof en stoffig als een oud dashboard,
staat naast een stenen muurtje
en een drooggevalle poel in
de schaduwen van dorre bomen
door lekkend zonlicht overgoten
een paard, mager als een kerkkaars, stoïcijns
zichzelf te zijn, kalm, doelbewust, gelaten,
oren klapperend als jaloezieën in de wind
de nog-steeds-sterke nek een brug
van een door dorst vervormd lijf
naar een hoofd met zwarte ogen die
nog altijd glanzen met goedheid

geen hek tussen jullie, jullie delen hier een wereld
en de waterfles in je rugzak klotst onrustig
als je je door-de-warmte-dik-geaderde
hand voorzichtig omhooghoudt:
sstt.

2.

De merrie briest en stapt uit,
haar droge hoeven schrapen en
elke spier in haar ranke lijf trilt,
niet doen, denk je, ik kom in vrede
en het is warm zat, maar haar oren
draaien verder richting haar schoft
het hoofd trekt opzij alsof
een zaagblad naar je omzwenkt.

3.

Je zware ademhaling
je ogen die scherp met zweet zijn
en een rugzak die snijdt
in je natte shirt en schouders.

Rondom haar droge neusgaten groeien
voelharen dik als grashalm
maar het zijn de wenkbrauwen, de wilskracht, die toegewijde
wanhoop van een zalm in zijn vlucht
van de bogen boven haar ogen, die voor jou
uit het gezicht naar voren komen.

Waar is het water?

4.

De grootste technologische ontdekking afgedankt,
de gratie waarmee dieren deze dagen dragen,
zoals ze muggen en horzels verdragen
met een voor-de-vorm-zwiep van de staart.

Het paard kijkt, kijkt en wantrouwt
maar wantrouwt zonder te haten
zonder te weten wat ik weet –
dat de wolken zijn verdwenen

kijkt met ogen die glanzen als olijven.

5.

Het moment kan niet blijven. Alles
wat gebeuren kan, gebeurt maar even en
valt dan uit elkaar. Daarom loop je hier alleen.

6.

En bij een langgewenste
windzucht snelt de merrie
– levendiger dan verwacht –
langs de stenen muur
de heuvel op, het dorre bos in
en kleppert weg
over deze droge aarde.

7.

's Avonds zit je
op een rieten stoel
op gele vloertegels
aan een tafel met een karaf vol druppels
condens, een lepel linzensoep
in de hand en pauzeert even en
ergens in de keuken spoelt
iemand een ijzeren bak schoon
het holle geluid van water herinnert je
aan artificiële regen op het dak
natte borstels langs de ramen en
je zit weer in de auto van je vader
in de wasstraat van het tankstation:
aldus klapperde de naderende apocalyps.

lees het nieuwe nummer

Roofdier

Mohana van den Kroonenberg

‘Begin maar.’ Rebecca zit schuin aan de eettafel en heeft haar benen over elkaar geslagen. Aandachtig bestudeert ze haar nagels. Die ochtend heeft ze ze rood gelakt. Nu twijfelt ze. Het kleurt niet bij haar huid. Het ziet er agressief uit, alsof ze bloed aan haar handen heeft.

Marina, Rebecca’s oudste dochter, zit ook aan tafel. Aan het hoofd-einde staat Leonore, haar jongste.

Binnen een uur zal hij er zijn. Als hij op tijd is tenminste. Rebecca blaast over haar nagels. Opeens kijkt ze op naar Leonore en gooit geërgerd een onwillige lok, die telkens voor haar ogen valt, naar achteren. ‘Begin dan, wij luisteren.’

‘Ik houd mijn spreekbeurt over roofdieren. Leeuwen en tijgers zijn roofdieren. Je hebt ook onbekende roofdieren zoals de hyena, het jachtluipaard en de lynx. Roofdieren zijn zoogdieren. Mannetjesroofdieren doden de jongen van een ander mannetje.’

‘Is dat zo?’ vraagt haar moeder.

‘Dat stond op internet.’

‘Oké, zal dan wel, ga maar door.’

‘Maar dat doen ze niet omdat ze honger hebben. Ze willen geen energie stoppen in de jongen van een ander. Als ze honger hebben gaan de vrouwtjes jagen. Dan vangen ze bijvoorbeeld een hert, dat heet “een prooi”. Het mannetje mag als eerste eten, want hij is de baas.’

Rebecca laat haar handen plat op tafel vallen, ‘wat zouden jullie vanavond lusten? Waar hebben jullie zin in? We eten met z’n vieren.’

Even flikkert de lamp boven de tafel. Het maakt griezelige schaduw-
wen op de muren.

‘Ik was nog helemaal niet klaar,’ zegt Leonore.

‘O sorry, lieverd, ik dacht dat dit het was.’

‘Ik was pas net begonnen!’

‘Ik zei toch sorry!’

‘Met z’n vieren?’ vraagt Marina.

Rebecca legt een hand tegen haar wang, ze heeft al dagen kiespijn. Het wordt elke dag erger. Ze heeft een gaatje en morgenochtend wordt het gevuld. Een gaatje, op haar leeftijd! Op je rug in die stoel met je muil open, het geluid van de boor, dat zuigertje, die watten, walgelijk.

Leonore doet de map, waarop in mooie letters ROOFDIEREN staat, dicht, komt naar haar moeder toe, springt bij haar op schoot en slaat haar armen om haar hals. ‘Geef niet,’ ze legt haar voorhoofd tegen dat van Rebecca, ‘wie eet er met ons mee?’

Ze heeft zin om te vloeken, haar geduld is nu al op. Mensen kunnen gemakkelijk te dichtbij komen, ook haar kinderen, door op haar te springen, door eindeloos vragen te stellen. Soms kan aandacht te veel zijn, liefde ook, dan smooit het en wordt zelfs ademhalen een opgave.

Vanavond wil ze ontspannen blijven. Vanavond is ze die makkelijke vrouw, die makkelijke moeder van twee leuke meiden die niet zeuren. Knappe meiden, zoals zij vroeger.

Ze maakt zich los uit de omhelzing van haar dochter, staat op en loopt naar de keuken. Terwijl ze haar haar fatsoeneert zegt ze, ‘Walter eet mee. Een vriend. Een collega. Dat mag toch?’

Uit de keuken komen alledaagse geluiden. Op het aanrecht worden spullen verschoven, de kraan gaat aan en uit, de koelkast open en dicht.

De meisjes zitten op de bank als de kamer opeens halfdonker wordt. Rebecca heeft de verlichting gedimd en is bezig op de tafeltjes naast de lounchebank de schemerlampjes aan te knippen. Ze moet daarvoor flink door de knieën, het overeind komen kost haar moeite.

‘Hoe laat komt hij?’

‘Wie? Walter?’ Ze klinkt verbaasd, hijgt een beetje, slaat een mug dood op haar enkel. ‘Kom op meisjes,’ haar woorden opeens monter, ‘ga eens wat doen.’ Leonore en Marina blijven zitten, kijken haar vragend aan. ‘Het zou fijn zijn als jullie me vanavond een beetje zouden helpen.’

‘Waarmee?’

‘Maak het me gewoon niet te moeilijk. Dat bedoel ik.’

‘Wat zullen we eten?’ vraagt Leonore.

‘Vlees.’ Rebecca’s stem klinkt scherp.

‘Maar wij mochten toch kiezen?’

Dan hangt er plotseling een vreemd soort stilte in de kamer. De meisjes hebben het idee dat hun moeder boos is en zeggen niets meer. Misschien heeft ze geen zin in deze avond. Misschien ziet ze tegen die Walter op.

Als de bel gaat is Rebecca nergens te bekennen. Ze is bezig. Boven. Marina is achter haar aan de trap op gelopen. Leonore zit weer aan tafel.

‘De bel ging,’ roept ze naar boven.

Geen antwoord.

‘Mam de bel gaat!’

‘Ik ben boven.’

‘Er staat iemand voor de deur met een hele grote bos bloemen.’

‘Doe ópen dan!’

Hij loopt wat rond, zijn stappen maken lawaai op het laminaat, iedereen mag weten dat hij is gearriveerd. Even voelt hij aan de verwarming, zonder werkelijke interesse, bekijkt de schilderstukjes, keurt de boekenkast, doet alle lampen aan. Leonore is gaan zitten en kijkt hoe hij door de huiskamer loopt, jas nog aan, bloemen in de hand.

‘Zo, dus dit is jullie huiskamer, hier leeft jullie moeder.’

‘Ja, met ons. En met pappa.’

‘Met pappa?’

Walter draait zich soepel om op zijn hakken, ‘hoe heet jullie pappa?’

‘Max.’

‘Max? Grappig. Ik had vroeger een hondje dat Max heette. Maar die hebben we weggedaan, die wilde niet zindelijk worden. En wanneer komt Max terug?’

‘Weet ik niet precies. Volgende week ergens.’

Dan kijkt Walter Leonore aan alsof hij haar voor het eerst ziet. ‘Zo, dus jij bent Marina?’

‘Leonore.’

‘O, er is ook nog een Leonore? Waar is je moeder, Leonore?’

‘Boven.’

‘En wat doet ze daar?’

‘Omkleeden, denk ik. Opmaken. We mogen haar niet storen.’

‘Maakt je moeder zich altijd op als er gasten komen?’

Marina trekt haar schouders op. Blaast haar wangen bol.

‘Ook voor pappa?’

‘Pappa is geen gast.’

‘Zal ik dan maar naar boven lopen, zal ik je moeder boven met deze mooie bos verrassen?’ Walter houdt de bloemen omhoog, brengt ze vervolgens naar het gezicht van Leonore. ‘Dit zijn nou gerbera’s, Leonore. Weet je wat ik zo mooi vind aan gerbera’s? Ze hebben geen bladeren, ze verhullen niks. Gerbera’s zijn eerlijke bloemen.’

‘Ze komt denk ik zo zelf wel naar beneden.’

‘Ook goed. Zet ze dan maar voor me in een mooie vaas.’

Blij dat ze iets te doen heeft neemt Leonore ze aan. Ze heeft nog nooit een bos bloemen in een vaas gezet, maar daar laat ze niks van merken. Ze loopt ermee naar de keuken en laat Walter in de huiskamer achter. Even later komt ze terug met een vaas, draait ermee rond en zoekt zorgvuldig een plek op tafel uit, alsof ze dat veel vaker gedaan heeft. Alsof ze de vaas en de bloemen afstemt op de omgeving, alsof ze daar een mening over heeft.

Walter kijkt in de papieren die op tafel liggen.

‘Van jou?’

‘Ik was net mijn spreekbeurt aan het opzeggen. Maar ik was nog niet klaar. Ik had nog maar een heel klein stukje opgezegd. Morgen moet ik hem op school houden.’

‘Maak hem dan maar af voor mij,’ zegt Walter. ‘Ik heb al lang geen spreekbeurt meer gehoord. Waar gaat hij over?’

‘Roofdieren.’

‘Wat een toeval. Roofdieren interesseren me bovenmatig. Begin maar.’

Na afloop zegt hij: ‘Niks meer aan doen. Prachtige beesten. Boordevol instincten. Daar houd ik van, als ik doodga kom ik terug als roofdier. Misschien ben ik al terug.’

Rebecca komt de kamer binnen en bevestigt haar laatste oorbel. ‘Wie is er terug?’

‘We hadden het over roofdieren.’

‘Hoezo roofdieren?’ Er kinkt ergernis in haar stem.

‘Je dochter heeft haar spreekbeurt voor mij gehouden.’

‘Wat een hels licht. Wie heeft de lampen aangedaan?’

Dan ziet Rebecca de bloemen. Ze glimlacht. ‘Ik vergeet je helemaal te groeten.’ En tegen haar dochter: ‘Zet ze even in een andere vaas.’

Walter wendt zich naar Leonore. ‘Van wie heeft je moeder die vaas gekregen?’

‘Van oma.’

Het lijkt alsof hij het antwoord helemaal niet heeft gehoord. Walter staat op en loopt naar Rebecca. Net als hij haar wil zoenen, als Rebecca haar mond iets opent en hem aan de polsen naar zich toe trekt, verschijnt Marina in de deuropening, onhandig als een veulen, schichtig als een gazelle. Ze knippert met haar ogen alsof ze moet wennen aan het licht.

‘O ja, dat is Marina, mijn oudste, volgend jaar naar de middelbare.’

Rebecca heeft de kinderen welterusten gekust en komt de keuken binnen waar Walter nog aan tafel zit. Ze blaast het haar uit haar gezicht, voelt even aan haar wang en zegt glimlachend: ‘Dat viel mee, het is nog geen halfnegen en ze liggen al in bed. Nu wij.’

Langzaam loopt ze op hem af, bewust van elke stap, strekt haar handen al uit, bevochtigt haar lippen, buigt zich naar hem voorover.

‘Vond je het meevallen?’ Er klinkt verbazing in Walters stem.

Rebecca's gezicht verschiet, ze staat gelijk weer rechtop. 'Jij dan niet?' Dat klinkt harder dan ze wil. 'Ze hebben geen mond opengedaan.' De intieme woordjes die net, toen ze de trap af liep, spontaan in haar opborrelden, blijken nu verdwenen. Geagiteerd grijpt ze de fles beet, draait met een ruk de schroef dop los, schenkt de glazen vol alsof het cola is.

'Ze deden geen mond open, maar ze wáren er wel en daar was ik niet op voorbereid.'

Als Rebecca verontwaardigd kijkt lijken haar ogen donkerder. Als ze kwaad is lijken ze zwart. Ze neemt een slok.

'Dat ik aan een keukentafel zou moeten zitten eten met de kinderen van een ander, daarmee had ik geen rekening gehouden. Snap je dat?'

Ze had op de bank haar eerste slok wijn willen nemen, samen met hem. Nu staat ze in de kooklucht aan een aanrecht vol rotzooi. 'Sorry. Wat moet ik snappen?'

Walter trekt een wenkbrauw op, pakt zijn glas, wiegt de wijn... staat op en loopt er dan nonchalant de woonkamer mee in. 'Ik was er niet op voorbereid dat een kind me binnen zou laten, dat een kind mijn gerberra's aan zou nemen en in een vaas zou zetten, dat ik naar een spreekbeurt zou moeten luisteren, dat we macaroni zouden eten.'

De mond van Rebecca valt open. Ze zet haar glas in de vensterbank, twijfelt of ze een stap naar voren zal doen of naar achteren.

'Wat wil je?' vraagt Walter.

'Hoezo? Ik wil een mooie avond met jou.' Het worden stappen naar voren. In haar stem klinken tranen. Nu al.

Walter gaat kalm zitten, zet zijn glas op de salontafel, leunt achterover en vouwt zijn handen in zijn nek. 'Kom op Rebecca, stel je niet aan, vergeet die kinderen, ze slapen.'

Walter is al wakker als hij op de gang de meisjes hoort. De nacht was kort geweest. Hij had geduld moeten hebben, was haar tranen onmiddellijk zat, maar had uiteindelijk de juiste woorden weten te vinden, de

juiste toon. Ze had zich voor hem uitgestrekt op de loungebank waar ze normaal gesproken de avond doorbracht met Max voor de televisie.

Geruisloos staat hij op en kleedt zich aan. Hij wacht staande in de slaapkamer tot ook Rebecca ontwaakt. Zodra ze haar ogen opent, knielt hij naast haar neer, fluistert lieve woorden in haar hals. Zijn mond zo dicht bij de hare dat hun lippen elkaar raken.

‘Was ik onaardig? Het spijt me zo. Vandaag zal ik me gedragen, ik zal lief voor je zijn en je laten zien dat ik wel om kan gaan met kinderen.’

Het lukt Rebecca maar net haar tranen binnen te houden. Ze glimlacht.

‘Ik heb iets voor je.’ Walter houdt haar een gesloten hand voor.

Het duurt even voor ze het begrijpt. Vol ongeloof kijkt Rebecca van de huissleutel naar Walter. ‘Sorry,’ zegt ze met een diepe zucht, ‘sorry van gisteren.’

Beneden hebben de kinderen de tafel gedekt, ontbijt gemaakt. Opeens lacht het geluk Rebecca toe. Ze prijst de meisjes, grijpt ze vast, knuffelt ze. ‘We gaan zo weg, jullie kunnen wel even alleen blijven, toch?’

‘Wie zijn *we*?’ vraagt Walter direct.

‘Jij en ik. Jij brengt me toch wel naar de tandarts...?’ Haar woorden zouden ontspannen moeten klinken, zelfverzekerd, maar haar lippen trillen alweer.

‘Ik blijf bij je dochters.’

Rebecca kijkt weg, slikt. ‘Ze kunnen best even alleen zijn, over een kwartiertje moeten ze al gaan, het is vlakbij.’

‘Ik breng ze. Dat is het minste wat ik kan doen. Ik ben ze wat verschuldigd, ze hebben ontbijt voor me gemaakt.’

Rebecca lacht wat, fronst, twijfelt.

‘Je komt te laat voor de tandarts, kom op, ik wacht tot je terug bent.’

Ze kust de kinderen. ‘Lief doen tegen Walter,’ fluistert ze, ‘Als jullie vanmiddag thuiskomen, drinken we thee. En jullie mogen kiezen wat we eten. Ik eet toch niks, met die kies.’

Rebecca verlaat het huis, zwaait, stapt in haar auto en rijdt toeterend weg. Walter en de kinderen kijken haar na.

‘Wat zei je moeder?’

‘Dat we lief voor je moesten zijn.’

‘Waarom?’

Zodra Rebecca de wachtkamer van de tandarts binnenkomt, maakt de geur haar onpasselijk. Misschien was de misselijkheid er al, de buikpijn. Misschien is er gedurende de avond, de nacht toch iets gaan wringen, iets wat opgelost leek, maar wat, nu ze die boor hoort, weer voelbaar wordt.

Ze schudt even met haar schouders, wrijft over haar wang. Nee, toch niet, er wringt niks. Walter wacht op haar, ze heeft zijn sleutel. Hij zit nu met de kinderen in de keuken, ze kletsen wat, misschien heeft hij ze net uitgelaten en lopen ze nu naar school. Ja, het is al praktisch halfnegen.

Als Rebecca even later plaatsneemt in de stoel, probeert ze alles te vergeten. Die nachtelijke huilbui: niet meer aan denken, haar getrek en geduw: dat was vannacht, vanmorgen ging het al veel beter. En het sms’je van haar man waarop ze niet wilde, niet kón reageren, kan ze natuurlijk ook straks beantwoorden, zodra die kies is gevuld. Binnen een uur kan ze alles wat misging goedmaken, wegkussen, laten zien dat ze de moeite waard is, hem waard is. Ze zucht, laat haar hoofd achterover in de stoel vallen en opent haar mond.

Precies op dat moment gaat haar telefoon. Het is de school.

Walter rijdt rustig. De kinderen zitten veilig vastgesnoerd op de achterbank. Zonder stoelverhogers, maar ze zijn groot genoeg. Hun schooltassen staan tussen hen in. Leonore heeft haar spreekbeurt op schoot.

‘Muziek?’ vraagt hij.

‘Goed.’

‘Draait jullie moeder ook weleens muziek in de auto?’

‘Ja.’

‘Waar houdt ze dan van?’

‘Linksaf,’ roept Leonore. ‘Je moest daar links.’ Ze kijkt over haar schouder achterom, tikt tegen het raam. ‘Dat was onze school.’

‘Straks,’ antwoordt Walter. ‘Ik heb iets veel leukers in gedachten.’

Al van veraf ziet Rebecca dat de auto van Walter weg is. Hij had beloofd op haar te zullen wachten! Ze parkeert slordig op de plek waar vannacht zijn auto stond, stapt gehaast uit. Het huis is donker.

Binnen zoekt ze naar een aanwijzing, een briefje. De ontbijttafel is niet afgeruimd, het aanrecht staat nog vol met afwas. De jassen van de kinderen zijn weg. Hun schooltassen ook, de brooddoosjes, de Doppers. Met haar jas nog aan ijsbeert ze door het huis. Dan blijft ze midden in de woonkamer staan en belt Walter.

Hij neemt niet op.

Nadat ze zijn voicemail heeft ingesproken, is ze plotseling buiten adem. Met ijskoude handen apt ze hem. En belt weer. Dan gaat ze naar buiten en pakt de auto.

‘Woon jij hier?’ De meisjes hebben hun rugzakken mee naar binnen genomen. ‘Wat een groot huis.’ Ze kijken elkaar aan. Verrast en gespannen.

‘Ben jij verliefd op mamma?’ vraagt Marina dan. Ze loopt achter Walter aan de keuken in.

‘Wek ik die indruk?’ Walter glimlacht zijn tanden bloot. ‘Jullie mamma is vooral heel erg verliefd op mij. Ze zei vannacht zelfs dat ze nog nóóit zo verliefd is geweest. Daarom ga ik haar verrassen, ik ga iets gezelligs doen met haar kinderen. Met jullie dus.’

‘Maar wij moeten naar school. Leonore houdt vandaag haar spreektubeurt.’

Staan aan het aanrecht opent Walter zijn laptop. Hij typt en praat tegelijk. ‘Ik heb een plannetje dat veel leerzamer is dan school, zelfs leer-

zamer dan die mooie spreekbeurt van je zus waar ik gisteren zo geduldig naar heb zitten luisteren.'

'Wat voor plannetje?'

'Roofdieren kijken. Van dichtbij.'

Zijn hele huis is donker.

Is het toeval dat ze zijn sleutel heeft? Ze vraagt zich af waarom ze zich zo druk maakt. Ze zijn vast ergens heengegaan. Walter zit vol avontuur. Wel is het gek dat hij niet opneemt, maar dat hoeft niks te betekenen. Misschien hoort hij de telefoon gewoon niet omdat de kinderen hem de oren van het hoofd kletsen.

Binnen overvalt haar de behoefte naar zijn slaapkamer te rennen, om alles overhoop te gooien, alle lades open te trekken, om te kiepen en te zoeken naar bewijzen voor... weet zij veel... het slaat nergens op.

Ze is hier vaak geweest, vlugge bezoeken tijdens lunchpauzes, kort en spannend. Nooit gecompliceerd. Niet zoals vannacht in elk geval. De momenten tssen de bezoeken, die zijn moeilijk, te lang en te leeg.

Wanneer ze de keuken in loopt, ziet ze op het aanrecht twee glazen staan, beide halfvol limonade. En een koekjestrommel die nog open staat. Even glimlacht ze. Haar kiespijn is weg hoewel dat gat nog niet is gevuld. Dat is vast een goed teken.

'Jullie moeten de raampjes dichthouden anders springen de leeuwen naar binnen. En de panters en de tijgers.'

'En de hyena's.'

'Ja, die ook.'

De kinderen kijken naar buiten.

'Willen jullie een lolly? Mogen jullie dat? Hier, een roze en een gele.'

Walter geeft de lolly's over zijn schouder door naar achteren. Leonore pakt ze aan en geeft er een aan haar zus.

‘Vinden jullie het vervelend als ik een sigaret opsteek? Nu jullie een lolly hebben, krijg ik zin in een sigaret. Rebecca is er toch niet.’

De meisjes zwijgen. Ze turen elk uit een raampje in de hoop een tijger te zien, een leeuw, nee, liever nog een jachtluipaard. Soms menen ze iets te zien bewegen, te zien sluipen...

‘Ik rook er nog eentje, sorry, ik ben een beetje gespannen.’

Er beweegt daar iets, in de verte, ja daar, Leonore en Marina hebben hun gordels losgegespt, hangen over elkaar heen, kijken uit hetzelfde raampje, hun handen boven hun ogen, hun neus tegen de ruit.

‘Hallo?’ Walter werpt een blik over zijn schouder, ‘vragen jullie niks? Zijn jullie niet benieuwd waar ik gespannen van ben?’

Ze moet haar man bellen. Ze zou haar man moeten bellen. Maar ze belt Walter. Het is nog *nét* leuk, deze grap, maar het moet nu niet veel langer duren. Bezorgdheid knaagt aan al haar ingewanden. De misselijkheid is terug.

Dan opent ze in een opwelling zijn laptop en ziet de site. Beekse Bergen. Het is een gewone schooldag en haar minnaar neemt haar kinderen mee naar een pretpark, is dat normaal of is dat idioot?

Ze zal hem nog een keer bellen en als hij opneemt, komt alles goed. Als hij niet opneemt, belt ze gewoon nog een keer. Als hij dan wel opneemt, komt het ook goed. Drie keer proberen kan ook nog wel. Daarna wordt het pas zorgelijk. Na vier keer. Eerder niet. Ze moet niet overdrijven.

‘Jullie moeder belt me steeds. Doet ze dat vaker? Zo fanatiek bellen?’

Marina kijkt Walter aan in de achteruitkijkspiegel. ‘Waarom neem je niet op?’

‘Je mag de telefoon niet aannemen als je autorijdt, ook niet als je stapvoets rijdt. Bovendien heb ik een sigaret in mijn hand.’

De meisjes kijken elkaar aan. ‘Kan je dan niet even stoppen zodat je mamma kan terugbellen?’

‘Strakjes. Zijn jullie trouwens allergisch? Voor rook bedoel ik.’

Leonore schiet overeind. ‘Je mag het raampje niet opendoen, dat staat overal!’

‘Waarom niet?’

‘Dan komen ze binnen.’

‘Roofdieren houden niet van rook. Het staat hier blauw. Dat is niet gezond. Ik doe het voor jullie, ik ben het gewend, maar jullie zijn jong. Niks tegen mamma zeggen, hoor.’

Mamma... Jeetje, hoor hem! Rebecca! Zijn hertje! De opwinding trekt weer door hem heen. *Ze* was naast hem op de bank komen zitten, uiteindelijk, ze hadden wijn gedronken, en terwijl hij haar huid streelde, had hij *je hebt gelijk* in haar oor gefluisterd en wel tien keer *nu wij*. Na verloop van tijd had hij haar schouderbandjes naar beneden mogen schuiven en opeens leek zij wel sterker dan hij. Hij gromde, zette zijn tanden in haar huid ... Uren later, in bed, werd alles herhaald.

Zijn de meisjes er nog wel? Het is zo stil op de achterbank. Walter hangt met zijn elleboog uit het raam en trekt aan zijn sigaret, ogen halfgesloten. Hij blaast de rook in een rechte streep naar buiten, maakt happende bewegingen als een vis.

‘Leven jullie nog?’

Geen antwoord.

‘Zien jullie al een roofdier? Ik zie er geen een.’

Dit is levensgevaarlijk, dat weet ze best. *Ze* heeft haar gordel niet eens om. Haar borsten heeft ze bijna tegen het stuur gedrukt. Een paar seconden heeft ze in de file stilgestaan, toen gooidde ze het stuur naar rechts en gaf gas.

Dit mag niet, dat weet ze ook wel, maar het moet. *Ze* moet weten waar haar kinderen zijn voordat de school haar man belt. *Ze* moet antwoorden hebben op de vragen die komen.

Rebecca draait haar raampje open, *sorry, sorry hoor*, gebaart ze naar de auto’s die ze passeert, ze kan hier echt niks aan doen, dit is overmacht,

ze móet hier rijden. Als de mensen wisten wat gaande was, zouden ze haar wel begrijpen, haar toeknikken. Maar ze heeft geen tijd om uitleg te geven aan dat stilstaande verkeer links van haar, aan al die geërgerde gezichten achter het stuur.

lees het nieuwe nummer

Auteurs in dit nummer

RENSKE VAN DEN BROEK (1976) – Theatermaker en schrijver. Publiceerde in *Hollands Maandblad* en *Das Magazin*. Won in 2018 de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs (*proza*).

GEERT CORSTENS (1946) – Oud-rechter en hoogleraar, laatstelijk president van de Hoge Raad der Nederlanden. Schreef talloze artikelen en diverse boeken, onder andere een veel gebruikt handboek over het Nederlands strafprocesrecht, een Franstalig boek over Europees strafrecht, dat in het Engels, Nederlands en Albanees is vertaald.

RENSKE MARIKE VAN DIJK (1995) – Schrijft poëzie, muziek, toneelstukken en filmscenario's. Woont in het bos en toont zich op ongezette tijden. Deelnemer Vers van Het Mes 2020.

MAARTEN DOORMAN (1957) – Filosoof, dichter, essayist en medewerker van *NRC Handelsblad*. Publiceerde talrijke boeken, waaronder de bundel *Dichtbij en ver weg. Opstellen over kunst, filosofie en literatuur* (2018) – www.maartendoorman.nl

ROSAN HOLLAK (1971) – Journalist, schrijver, fotograaf. Sinds 2004 redacteur voor *NRC Handelsblad*. Schreef proza voor *Bunker Hill*, *Tirade*, *Revisor* en *Terras*. Debuteerde met de mozaïekroman *Scherptediepte* (2012). Recentste boek is *Ik blijf nog even kletsen* (2015) en fotoboek *Mosaic* (2016).

PHILIP HUFF (1984) – Schrijver en regisseur. Schreef onder meer de roman *Boek van de doden* (2014). Ontving de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2010-2011 (*proza*). In september verschijnt zijn eerste korte film als regisseur, *Bosrandgeluk*. Schrijft ook voor *The New York Review of Books*.

MOHANA VAN DEN KROONENBERG – Beeldhouwer, schrijver. Debuteerde in 2010 met de verhalenbundel *Moorddiner* (Uitgeverij Van Oorschot) die werd genomineerd voor de Academica Literatuurprijs. Publiceerde eerder in *Bzzlletin*, *ELLE*, *Parmentier*, *Liter*, *Extaze* en *Tirade*. – www.mohana.nl

JASPER MIKKERS (1948) – Debuteerde in 1974 als Tymen Trosky met de roman *Hyacintha en Pascaline*. Recente bundels: *Gespiegelde stad* (2015) en *Nachtleven* (2018).

KITTY POWWELS (1964) – Schrijver. Vertaalt daarnaast literaire werken uit het Portugees en Engels. Won de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs 2014/2015 (*proza*) – www.capatekst.nl

ALEXANDER RINNOOY KAN (1949) – Emeritus hoogleraar UvA. Was onder meer rector magnificus van de Erasmus Universiteit, voorzitter van VNO-NCW en SER, lid van de Raad van Bestuur van ING en Eerste Kamerlid voor D66. In 2018 verscheen *Bordjes duiken*, in 2020 *Na de quarantaine*.

NINA ROOS (1981) – Tekent en schrijft. Publiceerde verhalen en tekeningen in *Hollands Maandblad* en won de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2009-2010 (*proza*). Schreef de verhalenbundel *Neem op* (2011) en de roman *Drie dagen* (2016). Woont en werkt in Berlijn.

JORI STAM (1987) – Debuteerde in 2015 met de verhalenbundel *Een volstrekt nutteloos mens*. In 2019 verscheen zijn debuutroman *Oregon*. Hij publiceerde o.a. in *Revisor*, *Tirade* en *Oogst*.

CO WOUDSMA (1960) – Debuteerde in 1997 met de dichtbundel *Viewmaster*. Met filosoof Klaas Rozemond en tekenaar Jet Nijkamp maakte hij *Filosofie voor de zwijgen* (2004) en *Het aardse leven* (2009). In 2015 publiceerde hij zijn derde dichtbundel, *Hoogste zomer*.

HOLLANDS Maandblad

Redactie: David Garvelink

Redactieraad: Gerard van Emmerik, Beatrijs Ritsema, Mark Boog en Merijn de Boer

Vormgeving: Steven Boland

Correctie: Stefanie Liebreks

Copyright: Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door subsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds, thans Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Redactiesecretariaat: Hollands Maandblad • Postbus 59.752 • 1040 LG Amsterdam •
Tel. 020-6175955 • info@hollandsmaandblad.nl (niet voor kopij)

Ingezonden bijdragen worden niet retour gezonden, u krijgt antwoord per e-mail.

Uitgever: Stichting Hollands Maandblad, p/a Bilderdijkkade 63-b • 1053 VJ Amsterdam

Abonnementen: 12 nummers per kalenderjaar, prijs per jaargang € 89,50 •

Proefabonnement (3 nummers) € 24,50 Abonnementen die niet één maand voor afloop van de abonnementsperiode zijn opgezegd, worden automatisch verlengd

Opgave: S.P. Abonneeservice • Postbus 105 • 2400 AC Alphen aan den Rijn.

Telefoon tijdens werkdagen van 9.00-17.00 uur: 0172-476085.

Een acceptgiro voor betaling volgt

Losse nummers: € 7,50 • dubbelnummers € 9,90 • Verkrijgbaar bij de boekhandel of door bestelling via www.hollandsmaandblad.nl dan wel per mail: HollandsMaandblad@spabonneservice.nl